

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ



І.С.Бондаренко
(ініціали та прізвище)
2023 р.

**МЕТОДОЛОГІЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки магістрів
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 035 - Філологія
спеціалізації 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно).
Перша – польська
освітньо-професійна програма Переклад та міжкультурні комунікації

Укладач : д.філол.н., проф. І.Я.Павленко

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри _____

Протокол № 1 від "29" серпня 2023 р.
Завідувач кафедри слов'янської філології

(підпис) І.Я.Павленко
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету _____

Протокол № 1 від "05" 09 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету

(підпис) І.Л.Мацегора
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) І.Я.Павленко
(ініціали, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 035 - філологія	Кількість кредитів – 6	Обов'язкова	
Спеціальність 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), Перша - польська	Загальна кількість годин – 180	Цикл дисциплін загальної підготовки	
Освітньо-професійна програма _Переклад та міжкультурні комунікації	*Змістових модулів –10	Семестр:	
		2 -й	2 -й
		Лекції	
		24 год.	8 год.
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 20	Практичні	
		24 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		132 год.	162 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Методології філологічних досліджень» є ознайомлення основами академічного письма, методами літературознавчих та лінгвістичних студій, оволодіння інструментарієм та методологією філологічних досліджень.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Методологія філологічних досліджень» є:

- поглиблення та систематизація теоретичних знань з лінгвістики та літературознавства;
- формування вмінь формулювати гіпотезу та аргументувати її;
- розширення навичок володіння академічним письмом;
- розвиток знань про науковий інструментарій та характер кореляції мети й завдань роботи та обраних методів їх досягнення;
- закріплення вмінь користування різними методами філологічних досліджень;
- підготовка до написання магістерського дослідження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Виконання практичних завдань. Створення анотації наукових статей. Укладання бібліографії з певної теми із урахуванням вимог оформлення списку літератури
ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Мозковий штурм. Дискусії.
ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Опрацювання наукової літератури. Бесіди. Полеміка. Аналіз наукової роботи з лінгвістики. <i>Аналіз наукової статті з літературознавства</i>
ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Самостійна роботи. Робота у пошукових системах Мережі. Укладання бібліографії з певної теми із урахуванням вимог оформлення списку літератури. Опитування.
ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.	Співбесіда. Підготовка індивідуальних повідомлень та доповідей.

	Реферат майбутнього магістерського дослідження
ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Мозковий штурм. Дискусії. Індивідуальні доповіді та повідомлення.
СК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.	Опрацювання наукової літератури. Аналіз наукової роботи з лінгвістики.
СК2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.	Дискусія. Письмовий аналіз художнього твору із застосуванням конкретного наукового методу/групи методів Аналіз наукової статті з літературознавства.
СК3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.	Анотування наукових статей. Аналіз наукових статей з філологічних дисциплін.
СК4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.	Презентація результатів власного аналізу/дослідження. Написання реферату магістерського дослідження.
СК5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.	Тестування. Опитування. Підготовка індивідуальних доповідей. Участь у дискусіях.
СК6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.	Аналіз художніх творів та наукової продукції.
СК 9. Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової	Дискусії

комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.	
СК 10. Здатність організувати та підтримувати спілкування різними мовами у різних сферах діяльності та за різних умов.	Опитування. Дискусії.
ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	Опитування, участь у дискусії, письмові роботи.
ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі філології.	Індивідуальна робота з ПК, звернення до пошукових систем, цифрова систематизація результатів пошуку та позицій списку літератури. Укладання списку літератури до теми.
ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	Опитування. Тестування. Дискусія.
ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.	Тестування. Опитування.
ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	Дискусія. Співбесіда. Опитування. Аналіз мовознавчої та літературознавчої статей. Анотування наукової продукції.
ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних	Аналіз мовного, мовленнєвого, літературного, літературознавчого та перекладознавчого матеріалу. Аналіз наукових робіт з мовознавства та літературознавства.

методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	Аналіз літературного твору із коректним використанням літературознавчого інструментарію.
ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	Письмові роботи. Есе. Анотування та аналіз наукових статей.
ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного матеріалу.	Вивчення першоджерел. Доповідь про метод лінгвістичного дослідження з рекомендаціями його використання у науковій роботі. Аналіз статей з літературознавства та мовознавства
ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	Дискусія. Створення реферату магістерського дослідження. Аналіз наукової продукції.
ПРН 17. Планувати, організувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.	Мозковий штурм. Написання та захист магістерської роботи.

Міждисциплінарні зв'язки. «Методологія філологічних досліджень» є органічним продовженням на новому освітньому та дослідницькому рівні дисципліни «Основи наукових досліджень та інформаційні технології», спирається на знання та навички отримані у процесі написання курсових робіт та орієнтована на практичне втілення у магістерському дослідженні, написання тез та статей, підготовку наукових доповідей.

Теоретичним підґрунтям цієї дисципліни є вся сукупність знань, отриманих у процесі вивчення спеціальних дисциплін лінгвістичного (польська мова: порівняльне мовознавство), перекладознавчого (теорія та практика перекладу) та літературознавчого (історія зарубіжної літератури) циклів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наука. Наукове дослідження

Наука, її місце та роль у суспільстві. Сутність та особливості наукового мислення. Стил наукового мислення. Поняття, мета, особливості науково-дослідної роботи. Класифікація об'єктів наукового дослідження.

Змістовий модуль 2. Основні вимоги та критерії оцінки наукової роботи

Тема дослідження та вимоги до неї. Актуальність та новизна наукового дослідження. Мета та завдання. Характер кореляції завдань, змісту та висновків. Предмет та об'єкт. Характер кореляції теми, об'єкту та предмету дослідження. Практичне та теоретичне значення роботи.

Змістовий модуль 3. Організація роботи над кваліфікаційним дослідженням

Загальна характеристика процесу наукового пізнання. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Послідовність та етапи виконання наукових досліджень. Наукова інформація. Робота з віртуальними бібліотечними каталогами. Типи та технологія роботи з першоджерелами. Формулювання гіпотези та способи її втілення у теорію. Система аргументів. Логіка викладення матеріалу. Специфіка наукового стилю.

Змістовий модуль 4. Загальнонаукові методи дослідження

Метод – методика – методологія. Еволюція і сучасна інтерпретація терміну «методологія». Рівні методології: 1) загальна (універсальна) методологія ; 2) галузева методологія; 3) методологія наукових досліджень конкретної науки. Інтердисциплінарний характер методології.

Класифікація методів наукового пізнання. Емпіричні методи дослідження. Теоретичні методи дослідження. Загальнонаукові методи. Специфіка використання у філології.

Змістовий модуль 5 - 7. Методологія літературознавчих досліджень

Літературознавство та його об'єкт. Формування методології літературознавства. Біографічний метод. Соціологічний метод. Структуралізм у літературознавстві. «Традиційна» компаративістика. «Нові горизонти компаративістики» імагологія, інтертекстуальний метод, інтермедіальний аналіз. Постструктуралізм і деконструкція. Герменевтика та рецептивна естетика. Феміністична критика та гендерний аналіз. Постколоніальні та постгеноцидні студії в літературознавстві. Наратологія та її методологічний інструментарій.

Змістовий модуль 8 -10. Методологія лінгвістичних досліджень.

Лінгвістика та її об'єкт. Формування методології лінгвістики. Методи лінгвістичної компаративістики (порівняльно-історичний метод, зіставне, типологічне, генетичне дослідження мов). Методи таксономічної (системно-структурної) лінгвістики (Метод компонентного аналізу, дистрибутивний аналіз, метод безпосередніх складників, трансформаційний аналіз).

Антропоцентрична парадигма у сучасній лінгвістиці. Лінгвокультурологія як наука. Методи лінгвокультурології.

Соціолінгвістика. Методи дослідження. Гендерна лінгвістика.

Методи дискурсивних досліджень.

Психолінгвістика. Когнітивна лінгвістика.

Теорія перекладу і її методи дослідження

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
				о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
		о/д ф.	з /дист. ф.									
1	18	6	2	4	1	2	1	12	16	3	3	6
2	18	4	2	2	1	2	1	14	16	3	3	6
3	18	4	1	2		2	1	14	17	3	3	6
4	18	4	2	2	1	2	1	14	16	3	3	6

4. Структура навчальної дисципліни

5	18	4	2	2	1	2	1	14	16	3	3	6
6	18	4	1	2		2	1	14	17	3	3	6
7	18	4	3	2	2	2	1	14	15	3	3	6
8	18	6	1	4		2	1	12	17	3	3	6
9	18	6	3	2	2	4	1	12	15	3	3	6
10	18	6	1	2		4	1	12	17	3	3	6
Усього	180	48	18	24	8	24	10	132	162	30	30	60
												40
											100	

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Наука та наукове мислення ...	2	1
2	Метод – методика – методологія	2	
3	Мета, завдання, форми університетської наукової роботи	2	
4	Технологія дослідницької роботи	2	1
5	Класифікація методів наукового пізнання.	2	
6	Загальнофілологічні методи дослідження	2	
7	«Традиційні» методи літературознавства	2	1
8	Актуальна літературознавча методологія	2	1
9	Основні напрямки сучасної лінгвістики та їх методи	2	1
10	Міждисциплінарні лінгвістичні студії	2	2
11	Перекладознавчі студії	2	1
12	Технологія роботи над магістерським дослідженням	2	
Разом		24	8

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Роль гуманітарних наук у сучасному суспільстві ...	2	...
2	Наукова інформація. Робота з віртуальними бібліотечними каталогами	2	1
3	Технологія роботи з джерелами	2	1
4	Загальнонаукові методи дослідження	2	1
5	Методи, що використовуються у лінгвістиці, перекладознавстві та літературознавстві	2	1
6	Методи, що використовуються у лінгвістиці, перекладознавстві та літературознавстві	2	1
7	Горизонти компаративістики	2	2
8	Міждисциплінарні літературознавчі студії	2	

9	Характеристика основних традиційних і новітніх наукових парадигм лінгвістики	2	2
10	Актуальні питання методології перекладознавства	2	1
11	Формулювання основних параметрів реферату магістерської роботи	2	
12	Розробка плану магістерської роботи	2	
Разом		24	10

7.

8. Види і зміст поточних контрольних заходів *

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Опитування	Питання для підготовки: у відповідності до плану практичного заняття.	Вільна орієнтація у матеріалі, опрацювання основних джерел та знання додаткових. Вміння формулювати та відстоювати власну думку.	3
	Есе	Наука у сучасному суспільстві: функції та перспективи	Вимоги до виконання та оформлення: дотримуватися логіки викладу, наукового стилю, створити систему аргументів. 3-5 ст., 14 кегль, !,5 інтервал	3
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			6
2	Опитування	У відповідності до плану практичного заняття.	Оцінюється точність, чіткість, логічність, дотримання наукового стилю.	3
	Укладання бібліографії з певної теми із урахуванням вимог оформлення списку літератури	Збирання, систематизація та укладання списку літератури, використання якої необхідне для розкриття однієї із запропонованих тем	Кількість та відповідність джерел темі, вміння користуватися бібліотечними каталогами та ресурсами інтернету, повнота та вірність опису.	3

Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			6
3	Тестування	Тестування за матеріалами, які вивчалися у попередній період.	Точність відповідей та кількість вірних варіантів.	3
	<i>Створення анотації наукових статей</i>	Анотуються статті, що були надруковані у періодичних фахових філологічних виданнях України	Знання і втілення жанрових особливостей анотації, уміння виділити та презентувати головне у анованому матеріалі.	3
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			6
4	Опитування	Відповідно до плану практичного заняття.	Оцінюється точність, чіткість, логічність, дотримання наукового стилю, рівень опрацювання основної та додаткової літератури.	3
	<i>Індивідуальне завдання.</i>	<i>Характеристика одного з загальнонаукових методів пізнання</i>	Точність, логічність, аргументованість, зв'язок із досліджуваною темою.	3
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			6
5	Тестування	Тестування за матеріалами, які вивчалися у попередній період.	Точність відповідей та кількість вірних варіантів.	3
	<i>Дискусія.</i>	<i>Обговорення актуальності та новизни пропозованих тем магістерських досліджень</i>	Активність у дискусії. Аргументованість промов та реплік. Логічність. Знання наукового контексту.	3
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			6
6	Опитування	Відповідно до питань	Оцінюється	3

		плану практичного заняття	точність, чіткість, логічність, дотримання наукового стилю, рівень опрацювання основної та додаткової літератури.	
	<i>Аналіз наукової статті з літературознавства</i>	Аналізується стаття, що пов'язана із темою магістерського дослідження студента, з українського наукового видання.	Уміння аналізувати наукові джерела, орієнтуватися у новизні, актуальності, доцільності обрання методологічного інструментарію, відповідність завдань та висновків тощо.	3
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			6
7	Тестування			3
	Письмовий аналіз художнього твору із застосуванням конкретного наукового методу/групи методів	Аналіз твору сучасної української /польської літератури з урахуванням мети роботи та доцільності застосування конкретного методологічного інструментарію.	Вміння аналізувати об'єкт літературознавчого дослідження, коректність та повнота аналізу, доцільність та коректність апеляції до застосованих методів.	3
Усього за ЗМ 7 контр. заходів	2			6
8	Дискусія	Про доцільність апеляції до «традиційних» методів дослідження мови	Активність участі у полеміці, логічність, аргументованість, ілюстративність, коректність, апеляція до класичних лінгвістичних праць.	3
	Індивідуальна доповідь	Про один з методів лінгвістичного	Повнота, чіткість, аргументованість,	3

		дослідження з рекомендаціями щодо його використання у науковій роботі	доказовість, ілюстрованість прикладами, вміння використовувати інструментарій цього методу у дослідженні.	
Усього за ЗМ 8 контр. заходів	2			6
9	Тестування	Тестування за матеріалами, які вивчалися у попередній період.	Точність відповідей та кількість вірних варіантів.	3
	Аналіз наукової роботи з лінгвістики	Аналізується стаття, що пов'язана із темою магістерського дослідження студента, з українського / польського наукового видання.	Уміння аналізувати наукові джерела, орієнтуватися у новизні, актуальності, доцільності обрання методологічного інструментарію, відповідність завдань та висновків тощо.	3
Усього за ЗМ 9 контр. заходів	2	6
10	Дискусія	Про основні напрямки дослідження теорії перекладу	Активність участі у полеміці, логічність, аргументованість, ілюстративність, коректність, апеляція до класичних лінгвістичних праць.	3
	Реферат майбутнього магістерського дослідження	Визначення всіх необхідних параметрів майбутньої магістерської роботи.	Відповідність реферата темі, наявність всіх необхідних складових, їх зкорельованість, чіткість, логічність, аргументованість.	3

Усього за ЗМ 10 контр. заходів	2			6
Усього за 10 змістових модулів контр. заходів	10 + 10			60
	20			

8. Підсумковий семестровий контроль**

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	<i>Тестування у СЕЗН Moodle ЗНУ</i>	Питання для підготовки: 40 різного типу тестових завдань у СЕЗН Moodle ЗНУ	0,5 бали за вірну відповідь на питання	20
	<i>Аналіз літературного твору або лінгвістичного матеріалу із застосуванням конкретного (визначеного за темою, її метою та завданнями) наукового методу/групи методів</i>	Індивідуальне завдання, зкорельоване з темою магістерського дослідження	Відповідність темі, логічність викладу та етапів аналізу, доцільність та відповідність обраних методів, продуктивність їх застосування.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Методологія лінгвістичних досліджень : конспект лекцій / укладачі: М. В. Черник, В. С. Куліш, О. Л. Овсянко, А. В. Зінченко ; за заг. ред. проф. С. О. Швачко. Суми : Сумський державний університет, 2018. 78 с.
2. Ковалів Ю.І. Літературна герменевтика: Монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». 2018. 240 с.
3. Козлик І. Літературознавчий аналіз художнього тексту / твору в умовах сучасної міжнаукової та міжгалузевої взаємодії. Vychází péčí Středoevropského centra slovanských studií ve spolupráci s Českou asociací slavistů a Ústavem slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Brno, 2020.

Додаткова

1. Cienki A. Cognitive Linguistics, gesture studies, and multimodal communication. *Cognitive Linguistics*, 2016. 27(4), 603–618.
2. *Cognitive Linguistics: Foundations, Scope, Methodology* / Ed. by Th. Janssen, G. Redecker. Berlin, New York: Mouton de Gruyter, 1999. 284 p.
3. Evans V., Green M. *Cognitive Linguistics. An Introduction*. Edinburgh University Press: Edinburgh, 2003. 820 p.
4. Fenomenologiczna teoria dzieła literackiego Romana Ingardena // *Notatek*. URL: <https://notatek.pl/fenomenologiczna-teoria-dziela-literackiego-romana-ingardena-opracowanie#gref>. transcendentnomu-gaiydenko-piama-filosofiya.
5. Lakoff G. What is a conceptual system? // *The nature and ontogenesis of meaning*; [ed. Willis F. Overton, David S. Palermo]. New Jersey Hove: Lawrence Erlbaum Associates, 1994. P. 41–86.
6. Langacker R. W. *Foundations of cognitive grammar*. Stanford: SUP, 1987. Vol. 1: *Theoretical Prerequisites*. 516 p.
7. Valigura O., Kozub L., Sieriakova I. Computer Technologies in Acoustic Analysis of English Television Advertising Discourse. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on CALL*. 2020. 6. P. 38-48
8. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М.Зубрицької. Вид. 2-е, доповнене. Львів: Літопис, 2002. 832 с.
9. Арешенков Ю. О. *Основи лінгвістичних досліджень: Матеріали до спецкурсу для студентів філологічних спеціальностей*. Кривий Ріг: КрДПУ, 2006. 50 с.
10. Бацевич Ф. С., Космеда Т. А. *Очерки по функциональной лексикологии*. Львів : Світ, 1997. 392 с.
11. Будний В. В. *Порівняльне літературознавство: підруч. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с.*
12. Вихованець І. Р. *Нариси з функціонального синтаксису української мови*. Київ : Наукова думка, 1992. 224 с.
13. Гадамер Г. Г. *Герменевтика і поетика* [Пер. з нім.]. К. : Юніаерс, 2001. 280 с. (Філософська думка).
14. Грицик Л. В. *Українська компаративістика: концептуальні проєкції*. Донецьк: Юго-Восток, 2010. 297 с.
15. Гундорова Т. *Кітч і Література. Травестії*. К., 2008.
16. Еко У. *Роль читача. Дослідження з семіотики текстів* / Пер. з англ. Львів, 2004.
17. *Енциклопедія постмодернізму* / за ред. Ч. Енквіста, В.Е. Тейлора / Пер. з англ.. Київ: Основи, 2003. 504 с.
18. Зборовська Н.В. *Психоаналіз і літературознавство : посібник*. Київ : Академвидав, 2003. 392 с.
19. Івакін О.А. *Основи епістемології: Теорія і методологія наукового пізнання: Навч. посіб. для студ. магістерського відділення та аспірантів*. Одеса: Юридична література, 2000. 111 с.
20. Квіт С. *Герменевтика: посібник*. Київ: ВЦ «Києво-Могилянська академія», 2005.
21. Кононенко В. І. *Концепти українського дискурсу*. Київ - Івано-Франківськ: Плай, 2004. 248 с.

22. Література та ідеологія : колект. монографія / за наук. ред. В. Моренця. Київ : НаУКМА, 2017.
23. Література. Теорія. Методологія: Пер. з польськ. С. Яковенка. / Упор, і наук. ред. Д. Уліцької. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 543 с.
24. Літературознавча компаративістика : [навч. посібн. / ред. Р. Т. Гром'як, упорядкув. : Р. Т. Гром'як, І. В. Папуша]. Тернопіль : ТДПУ, 2002. 334 с.
25. Людина в часі: філософські аспекти української літератури ХХ–ХХІ століть / НаУКМА ; упоряд.: В. Моренець, М. Ткачук. Київ, 2010. 275 с.
26. Людина в часі – 2: філософські аспекти української літератури ХХ–ХХІ століть / НаУКМА ; наук. ред. В. Моренець. Київ, 2011. 248 с.
27. Моренець В. Tertium non datur: проблема культурної ідентичності в літературно- філософському дискурсі ХІХ–ХХІ століть : колект. монографія / наук. ред. та упоряд. В. Моренець. Київ, 2014. 458 с.
28. Наливайко Д. С. Спільність і своєрідність: Українська література в контексті європейського літературного процесу. К. : Дніпро, 1988. – 395 с.
29. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. Київ: Видавничий дім «КиєвоМогилянська академія», 2006. 347 с.
30. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
31. Скаб М. Методика концептуального аналізу: проблеми та вирішення. Науковий вісник ХДУ. Сер. Лінгвістика: зб. наук. праць. Херсон : Видавництво ХДУ, 2006. Вип. ІV. С. 356-360.
32. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької. Львів : Літопис, 2002. 832 с.
33. Слухай Н. В., Снитко О. С., Вільчинська Т. П. Когнітологія та концептологія в лінгвістичному висвітленні: навчальний посібник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. 367 с.
34. Слухай Н.В. Сучасні лінгвістичні теорії концепту як мовно-культурного феномена. Мовні та концептуальні картини світу: зб. наук. пр. Київ : ЛОГОС, 2002. №7. С. 462-470.
35. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / упоряд. Б.Бакули; за заг. ред. В.Моренця; пер. з польськ. С. Яковенка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 531 с.
36. Фізер І. Філософія літератури / за наук. ред. В. Моренця. Київ, 2012. 217 с.
37. Червінська О.В. Рецептивна поетика. Історико-методологічні та теоретичні засади. Чернівці: Рута, 2001. 56 с.
38. Яусс Г. Р. Рецептивна естетика й літературна комунікація. Слово і час. 2007. № 6. С. 37-46.